

Bijlage 2 Accenten Watervisie 2050

Bij de zeven hoofdlijnen van de Watervisie 2050 zijn de volgende accenten aangebracht.

1. **Het aanpassen van de waterhuishouding op de inrichting en het gebruik van de ruimte bereikt zijn grenzen.**
 - Wij verkiezen zoveel als mogelijk de natuurlijke inrichting van het watersysteem boven technisch ingrijpen. Als er onvoldoende ruimte is of functies het niet toelaten, kiezen we voor technisch ingrijpen met zo min mogelijk beheerkosten in de toekomst, zodat we onze rekening niet naar de toekomstige generaties afwentelen.
 - Aan gebieden (inwoners en ondernemers) wordt waar mogelijk ruimte geboden om binnen de aangegeven kaders, zelf plannen uit te werken om bij te dragen aan de opgaven in het watersysteem. Oplossingen die passen bij de lokale gebiedskennis en realistisch aansluiten bij de eigen opgaven van het gebied. Dit vraagt een nieuwe manier van planvorming. Zo krijgen we wind-mee bij de realisatie van onze opgaven!
 - Wij hebben inzicht in de kwetsbaarheden voor weersextremen en klimaatverandering (Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie). Voor wat betreft de knelpunten die volgen uit de stresstesten richten wij ons op kwetsbaarheden daar waar de veiligheid in het geding is. Acceptatie van (beperkte) wateroverlast en droogte is in toenemende mate een belangrijke strategie.
 - Inzet is een langjarige (20-30 jaar) vergoeding van groenblauwe diensten als instrument om verlies aan opbrengend vermogen of grondwaarde te vergoeden aan grondeigenaren. Op deze manier wordt een bijdrage geleverd aan een verdienmodel voor de maatschappelijke diensten die door inwoners of ondernemers (zoals agrariërs en landgoederen) geleverd worden.
2. **Het grootste en meest geschikte reservoir om water in te bergen is de bodem.**
 - Droogte krijgt niet alleen aandacht vanuit het belang voor het natuurlijk systeem, maar nadrukkelijk ook als probleem voor de landbouw. Samen met de landbouw werken we aan het vasthouden van water in natte perioden, zodat er meer water beschikbaar is in droge perioden. Haarvaten-op-peil zetten we krachtig door. Via stimuleringsregelingen zorgen we voor het verder versterken van onze 'spons'. Dit doen we onder andere door in te zetten op verhoging van de hoeveelheid organische stof in de zandgronden of nieuwe teelten te verkennen die juist in natte of extreem droge situaties goed renderen. We werken hierbij vanuit solidariteit: waar mogelijk houden we water vast, waar mogelijk bieden we ruimte om in droge perioden water te kunnen gebruiken.
 - We zetten extra in op verlagen van het (grond)watergebruik in bebouwd gebied door inwoners en ondernemers :
 - We verkennen de mogelijkheden om de zuiveringsheffing te relateren aan watergebruik, waardoor waterbesparing gestimuleerd wordt.
 - Met Vitens en Waterleidingsmaatschappij Drenthe ijveren we voor wijziging van de wetgeving om via het beprijzen van drinkwater burgers en bedrijven te stimuleren tot waterbesparing.
3. **Ons water moet, zowel ecologisch als chemisch, van goede kwaliteit zijn. Schoon water is de basis voor een veilige leefomgeving en drager van natuur- en landschapskwaliteit.**
 - Onze kernopgave is het behalen van de Kaderrichtlijn Water doelstellingen in 2027 door:
 - Maximaal in te zetten op het aanpassen van onze rioolwaterzuiveringsinstallaties.
 - Het programma van watersysteemaanpassingen voor de Kaderrichtlijn Water door te zetten waarbij we voor kleinschalige maatregelen kiezen met een sobere, eenvoudige inrichting. Bij grootschalige maatregelen kiezen we ervoor om mee te koppelen met

het Provinciaal Programma Landelijk Gebied, zodat we als betrouwbare overheden gebieden niet keer op keer lastig vallen met opgaven (één plan, in één keer goed).

- We zetten in op nieuwe innovaties om ook na 2027 de waterkwaliteit te verbeteren:
 - Wij richten ons hierbij op technische en maatschappelijke (gedrags-)innovaties met onder andere het (regionale) bedrijfsleven en de wetenschap op verwijdering van (an)organische stoffen (microverontreinigingen, medicijnresten, enzovoort).
 - Onze ambitie voor de volgende generaties: het water zo schoon te maken dat al het open water in ons werkgebied van zwemwaterkwaliteit is!
 - Bij de huidige aanpassingen van onze rioolwaterzuiveringsinstallaties ten behoeve van de Kaderrichtlijn Water zorgen we dat we deze waar mogelijk alvast voorbereiden op verdergaande aanpassingen in de toekomst ten behoeve van het integreren van de vierde trap voor het verwijderen van microverontreinigingen zoals medicijnresten. Waar mogelijk voeren wij deze verdergaande zuiveringsstap uit bij de renovatie van de rioolwaterzuiveringsinstallaties.
- We streven in beheer en projecten verbetering van de biodiversiteit na in watergangen, langs oevers, rond onze gebouwen en op onze eigen gronden. We geven korting op de pacht prijs van onze gronden die zich lenen om ecosysteemdiensten voor onder andere biodiversiteit te realiseren.
- Wij geven het goede voorbeeld aan andere verpachters hoe je bovenwettelijke inspanningen voor een duurzaam schoon watersysteem verwerkt in pachtvoorwaarden en de pacht prijs. We zetten ons in om hierover met andere verpachters (overheid en niet-overheid) tot een gemeenschappelijke aanpak te komen.

4. Waterschap Vechtstromen is een op duurzame ontwikkeling gerichte partner.

- We koersen op energieneutraal in 2030 en klimaatneutraal in 2035. We laten geen kansen lopen als dit eerder kan binnen bestaande budgetten, met sluitende businesscases of met minimale extra inspanning.

5. Zuiveringsinstallaties worden knooppunten voor circulair watergebruik en de productie van energie en grondstoffen.

- Productie van energie en grondstoffen uit de waterketen en in het watersysteem is geen doel op zich, maar benutten we met onze overheidspartners en bedrijfsleven in de breed maatschappelijke opgave van hergebruik en spaarzaamheid. We zijn hierin creatief en tonen ondernemerschap om de baten hiervan te benutten.
- Wij onderzoeken de mogelijkheid om samen met bedrijven of andere partners circulaire waterkringen ('waterloops') te creëren ten behoeve van waterbesparing en verbetering van de (oppervlakte)waterkwaliteit.

6. Regenwater is geen afvalwater, maar een bouwsteen in de ontwikkeling van een robuust watersysteem.

- Het gebruik van water als goedkoop 'schoonmaakmiddel' of 'transportmiddel' heeft grote impact op het werk van het waterschap. Een belangrijke taak voor het waterschap is de maatschappelijke systeemverandering van het gebruik van water, zowel het gebruik van drinkwater als de benutting van regenwater (dat niet voor niets ook wel 'hemelwater' wordt genoemd). Dit doen wij:
 - met gemeenten (onder andere gescheiden rioolstelsel);
 - met drinkwaterbedrijven (onder andere het beprijzen van watergebruik);
 - door middel van ruimte voor pilots, waterschap als proeftuin voor innovaties vanuit bedrijfsleven en wetenschap om water als 'transportmiddel' te vervangen.

7. Een aantrekkelijke leefomgeving, waar genieten van water mag, vergroot het waterbewustzijn.

- Genieten van water is belangrijk, onder andere voor zichtbaarheid en daarmee draagvlak voor ons werk. Maar in deze tijden van sterke inflatie moeten we keuzes maken. We stellen onze grondeigendommen, onder voorwaarden beschikbaar voor recreatief gebruik, zoals de onderhoudspaden langs de waterlopen.